

MEER KANSEN GEVEN AAN WIE ARBEIDS- ONGESCHIKT IS

I ACTIVERING
_____MOGELIJK
MAKEN DAT MEER
MENSEN (TERUG)
GAAN WERKEN

Benut de expertise en capaciteit van erkende HR-dienstverleners beter om het “Terug-Naar-Werk”-beleid (TNW-beleid) te versterken. Verbeter de reïntegratieprocedure zodat arbeidsongeschikte werknemers sneller weten waar ze aan toe zijn.

- **Organiseer na 3 maanden afwezigheid door ziekte een verplicht intakegesprek met een erkende HR-dienstverlener**, zodat iedereen die arbeidsongeschikt is en kan werken, samen met een professional de mogelijkheden kan ontdekken om opnieuw aan het werk te gaan. Hoe sneller het gesprek plaatsvindt, hoe beter de kansen op hertewerkstelling.
- **Versterk het “Terug-Naar-Werk”-fonds (TNW-fonds)**. Zet daarbij in op kwaliteit zodat wie arbeidsongeschikt is nog beter de begeleiding kan inkopen die hij nodig heeft.
 - Automatische indexering van het bedrag van 1.800 euro dat bedrijven in het TNW-fonds moeten storten per werknemer die ze ontslaan wegens medische overmacht.
 - Een geïndexeerd minimum uurtarief voor begeleiding om de kwaliteit te garanderen.
 - Extra middelen voor het TNW-fonds, bijvoorbeeld de responsabiliseringsbijdragen (voor bedrijven met een bovenmaatse instroom van werknemers in de invaliditeit).
- **Betrek erkende HR-dienstverleners actiever bij de re-integratietrajecten van de regio’s**. Zorg voor een duidelijke taakverdeling tussen private dienstverleners en regionale arbeidsbemiddelingsdiensten zodat hun inspanningen langdurig zieke of arbeidsongeschikte mensen maximaal ten goede komen.
- **Maak medische overmacht sneller mogelijk, in het bijzonder als aangepast werk bij de werkgever niet mogelijk is**. Door de wachttijd van minimum 9 maanden gaat nu kostbare tijd verloren.
- **Geef aan zieke werknemers de kans om na 3 maanden ziekte een nieuwe functie uit te proberen bij één of meerdere werkgevers via een transitietraject**. (cf. voorstel 5 “Begeleiding op sleutelmomenten tijdens leven en loopbaan”).
- **Laat preventieadviseurs en arbeidsartsen taken delegeren aan zorgkundigen en verpleegkundigen**, zodat mensen geen maanden moeten wachten op een afspraak met een preventieadviseur of arbeidsarts.
- **Betrek ook de huisartsen meer bij het TNW-beleid**. Laat hen toe om na contact met de arbeidsarts aan te geven op een fit note welke taken hun patiënten nog wel kunnen doen, eventueel door middel van een aanpassing van het werk. Geef hen ook de mogelijkheid om door te verwijzen naar een begeleidingstraject bij een erkende HR-dienstverlener.

Voordelen

Een groter verschil tussen werken en niet werken maakt een job aantrekkelijker voor veel mensen en helpt bedrijven om mensen aan te trekken.

- Langdurig zieke of arbeidsongeschikte mensen kunnen rekenen op meer en betere begeleiding op maat. Dat verlaagt de drempel om opnieuw aan de slag te gaan.
- Door meer in te zetten op kansen voor langdurig zieke of arbeidsongeschikte mensen, wordt de arbeidsmarkt inclusiever.
- Een sterk, kwalitatief TNW-beleid verhoogt de werkzaamheidsgraad en geeft de sociale zekerheid ademruimte.
- Arbeidsongeschikte werknemers krijgen sneller duidelijkheid over de mogelijkheid op aangepast werk en kunnen zich zo indien nodig sneller heroriënteren op de arbeidsmarkt.

Context

Meer dan een half miljoen Belgen zijn vandaag al langer dan een jaar arbeidsongeschikt, en dat aantal stijgt richting de 600.000. Dat weegt op elk van die mensen, die op verschillende vlakken uit de boot vallen en zich vaak aan hun lot overgelaten voelen. Daarnaast brengt het een extra belasting met zich mee voor de sociale zekerheid die nu al enorm onder druk staat. De voorbije maanden zijn enkele goede initiatieven gestart om die negatieve trend te keren. Met onze voorstellen willen we die versterken en aanvullen, zodat de impact sneller zichtbaar wordt in de praktijk.

Investeren in langdurig zieken loont

Het aantal langdurig arbeidsongeschikten in België is groot. Intussen is hun aantal in 2023 gestegen tot een half miljoen en heeft het Planbureau berekend dat bij ongewijzigd beleid het aantal verder toeneemt tot 600.000 in 2035:

- voor elke 11 werkenden is er één persoon langdurig arbeidsongeschikt;
- in 15 jaar tijd is de groep langdurig arbeidsongeschikten meer dan verdubbeld;
- sinds 2016 zijn er in België meer langdurig arbeidsongeschikten dan werklozen;
- de totale niet-medische kost van langdurige arbeidsongeschiktheid bedroeg 21,2 miljard EUR (!) in 2019. Dit komt neer op een gemiddelde jaarlijkse kost per langdurig arbeidsongeschikte van 50.000 EUR;
- gemiddeld waren de arbeidsongeschikten in 2019 reeds 7,5 jaar in dit statuut, wat overeenkomt met een gemiddelde kost van 358.125 EUR per langdurig arbeidsongeschikte over de gemiddelde periode van arbeidsongeschiktheid heen.

Het activeren van langdurig zieken, met focus op wat ze nog wel kunnen en een investering in meer en snellere begeleiding op maat, draagt heel wat potentieel in zich. Investeren in begeleiding van langdurig zieken verdienen zichzelf terug en zorgen voor een beter overheidsbudget en een financieel gezondere sociale zekerheid.